

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет географічний
Кафедра туризму

Затверджено
На засіданні кафедри туризму
Географічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08. 2024 р.)

Завідувач кафедри
проф. Мальська М. П.

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни «Управління персоналом»,
що викладається в межах ОПІ «Туристична діяльність»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів спеціальності
242 «Туризм і рекреація»

Львів 2024 р.

Назва курсу	<u>Управління персоналом</u>
Адреса викладання курсу	м. Львів, в. Дорошенка 41
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра туризму
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузь знань 24 Сфера обслуговування спеціальність 242 Туризм і рекреація
Викладачі курсу	Бордун Ореста Юрійвна, к.г.н., доцент, доцент кафедри туризму
Контактна інформація викладачів	oresta.bordun@lnu.edu.ua, https://geography.lnu.edu.ua/en/employee/bordun-oresta , Lviv, 41 Doroshenko str, office 4.
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Facebook. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/course/upravlinnia-personalom
Інформація про курс	Дисципліна «Управління персоналом» є вибірковою дисципліною з спеціальності 242 Туризм і рекреація для освітньої програми Туристична діяльність, яка викладається в ___1___ семестрі в обсязі ___3___ кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб сформувані необхідні навички і вміння виконувати свої професійні посадові обов'язки у колективі туристичного підприємства. Тому у курсі представлено як огляд концепцій, видів мотивації в туризмі, так і процесів та інструментів, які потрібні для управління персоналом в туристичній сфері. - Фокус на адміністративних функціях: зосереджено на адмініструванні і підтримці поточних процесів, таких як набір на роботу, ведення кадрового обліку, обчислення заробітної плати, управління відпустками тощо. - Зосередженість на трудових відносинах: увага до виконання законодавчих норм, колективних договорів та забезпечення дотримання трудового законодавства. - Менеджмент: традиційний підхід до управління, який фокусується на вирішенні конкретних задач і адміністративних потреб.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Управління персоналом» є поглиблення та засвоєння студентами-фахівцями із туризму особливостей менеджменту в сфері туристичного бізнесу. Для чого необхідно вирішити такі завдання: сформувані у студентів стійкі знання теорії, методології та практики управління персоналом, допомогти набуті вмінь і навичок самостійно розробляти заходи щодо вдосконалення системи управління персоналом.

**Література для
вивчення дисципліни**

Основна

1. Бордун О.Ю. Управління персоналом: навчально-методичні вказівки для лекційних та практичних занять, самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» ОПП «Туристична діяльність» та «Міжнародний туризм». Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 32 с.
2. Бордун О. Ю. Використання програм на основі штучного інтелекту у підборі персоналу туристичних організацій. Наук. зб. Перспективи розвитку індустрії туризму і гостинності в Україні та світі : Луцьк , 2024.
3. Бордун О. Ю. Плинність кадрів на туристичних підприємствах міста Львова. *Географія та туризм* : наук. зб. / ред. кол.: Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін. Київ : Альтерпрес, 2010. Вип. 14. С. 11–14.
4. Мальська М.П., Бордун О.Ю., Жук І.З. Управління персоналом в туризмі: теорія та практика. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2013. – 256 с.
<https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/pers-tour-posibnyk-Malska.pdf>
5. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Організація та планування туристичної діяльності: теорія та практика. Підручник.– К.: Центр учбової літератури, 2012.– 346 с.
<https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Planuvannia3-dodane.pdf>
6. Балабанова Л. В. Управління персоналом: підруч. для студ. вищ. навч. закл. затв. МОНУ. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 468 с.
7. Лавріненко О. С. Управління персоналом в умовах змін. Київ: Видавництво КНЕУ, 2021. – 290 с.
8. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – Х.: ХНАУ, 2018. – 278 с.
9. Петруня Ю. Є. Управління персоналом. Практикум : навч. посібник / Ю. Є. Петруня, С. П. Коляда, Н. С. Ковтун. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2016. – 211 с
10. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посібник. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 104 с
11. Armstrong, M., Taylor, S. *Armstrong's Handbook of Human Resource Management Practice*. Kogan Page, 2020. 880 p.

Допоміжна

	<p>12. Дмитренко Г. А. Стратегічний менеджмент: цільове управління персоналом організацій: Навч. посіб. – К.: МАУП, 1998. – 188 с.</p> <p>13. Кравченко В. І. Управління персоналом: теорія і практика. Київ: ВД "Професіонал", 2009. – 320 с.</p> <p>14. Колот А. М. Мотивація, стимулювання і оцінка персоналу: Навч. посіб. – К.:КНЕУ, 1998. – 224 с.</p> <p>15. Козоріз В. П. Основи кадрового діловодства: Практ. посібн. Для керівників і працівників кадрових служб. – К., 2003. – 127 с.</p> <p>16. Лук'янін В. О. Менеджмент персоналу: Навч. посіб.- Суми:ВТД «Університетська книга», 2004.-592 с.</p> <p>17. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 592</p> <p>18. Мошек Г.Є. Гомба Л. А., Піддубна Л.П. Менеджмент підприємства : Підручник – К. : Київ. нац. тогр.-екон. ун-т, 2002. – 371 с.</p> <p>Інтернет ресурси:</p> <p>19. Управління персоналом: https://manager.ua/hr</p> <p>20. Інститут HR: https://instituthr.com</p> <p>21. Управління персоналом та управлінський консалтинг: https://personal.in.ua</p> <p>22. Manatal https://www.manatal.com/</p> <p>23. Casafair https://www.casefair.com/about-casefair</p> <p>24. CV https://europass.europa.eu/en/create-europass-cv</p>
Обсяг курсу	<p><u>32</u> години аудиторних занять. З них <u>16</u> годин лекцій, <u>16</u> годин лабораторних робіт/практичних занять та <u>58</u> годин самостійної роботи</p>
Очікувані результати	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні елементи системи управління персоналом у туризмі; - методи планування людських ресурсів (складання планів та прогнозів роботи з персоналом, планування чисельності та складу працівників); - закономірності профорієнтації та адаптації нових працівників; - основні методи та способи підбору персоналу; - технології формування кадрового потенціалу управління; - закономірності проведення оцінки кадрів та їх діяльності; принципи та методи роботи з резервом; - професійні посадові обов'язки в стандартних ситуаціях в туристичній сфері <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробляти оптимальні структури та штати, структуру професійної підготовки та професійно важливих якостей працівників; - планувати людські ресурси (складати плани та прогнози в роботі з персоналом, планувати чисельність та склад працівників); - підбирати персонал (вміло використовувати всі існуючі джерела задоволення потреби в кадрах); - формувати кадровий потенціал управління (здійснювати аналіз якісного складу управлінських кадрів, організовувати роботу з

	<p>молодими спеціалістами, розробляти науково-практичні основи підбору та розміщення керівних кадрів).</p> <ul style="list-style-type: none"> - організувати оцінку кадрів управління, розробляти принципи та методи роботи з резервом; - організувати навчання персоналу (розробляти програми професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників); - розробляти структури заробітної плати, процедури підвищення, пониження, перевodu та звільнення працівників. 																										
Ключові слова	Адаптивні моделі управління, бюрократичні моделі управління, лінійно-функціональна структура управління, мотивація персоналу, плинність кадрів, економічні методи стимулювання персоналу, адміністративні методи стимулювання персоналу, корпоративна відповідальність, психологічний клімат колективу.																										
Формат курсу	Очний																										
	Проведення лекцій, семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем																										
Теми	Подано нижче у табличній формі схему курсу « <u>Управління персоналом</u> » ¹																										
Підсумковий контроль, форма	<p>Залік за підсумком навчання в кінці семестру</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="8">Поточне тестування та самостійна робота</th> <th>Сума</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>T3</th> <th>T4</th> <th>T5</th> <th>T6</th> <th>T7</th> <th>ІНДЗ</th> <th rowspan="2">100</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>	Поточне тестування та самостійна робота								Сума	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ІНДЗ	100	10	10	10	10	10	10	10	30
Поточне тестування та самостійна робота								Сума																			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ІНДЗ	100																			
10	10	10	10	10	10	10	30																				
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з <u>менеджменту організацій, корпоративного управління в туризмі, кризового менеджменту в туризмі, достатніх для сприйняття категоріального апарату управління персоналом у туризмі, розуміння нормативно-правової бази туристичної діяльності</u>																										
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Презентація, лекції, спільні розробки, ситуаційний аналіз, ворк-шопи, ко-воркінги, дискусія, ділова гра.</p> <p>Лекційна форма навчання: проведення лекцій; пояснення та наведення прикладів з діяльності туристичних підприємств по питаннях лекцій; дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація.</p> <p>Семінарське заняття: доповідь, відповідь, обговорення; презентація результатів дослідження.</p>																										
Необхідне обладнання	Для вивчення курсу достатньо володіти загально вживаними програми такими як Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point																										
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семінарські/практичні заняття: максимальна кількість балів <u>70</u> • індивідуальна робота студента <u>30</u> 																										

• залік: по напрацюванню
 Підсумкова максимальна кількість балів 100

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях		
Критерії оцінювання		10 балів
студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.		10-8
студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.		8-7
студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.		6
студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.		5-4
студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.		3-1
студент не володіє матеріалом		0
Максимальна кількість балів за участь у 7 практичних заняттях		70 балів
2. Самостійна робота студентів (СРС)		
Критерії оцінювання		10 балів
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.		
5. Індивідуальна науково-дослідна робота студента (ІНДР)		
Критерії оцінювання		15 балів

	Робота виконана та захищена згідно графіка, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	15-12
	робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	11-9
	робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	8-6
	Робота не захищена та виконана з порушення методичних рекомендацій	5-1
	робота не виконана	0
	4. Додаткові бали	
	Критерії оцінювання	5 балів
	Нарахування додаткових балів відбувається за написання тез доповідей / участь у діяльності наукового гуртка /участь у наукових семінарах та круглих столах /участь у заходах неформальної освіти (за отримання сертифікатів про проходження навчання на різних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо) і ін.	5
	Поточний та підсумковий контроль	РАЗОМ – 100 балів
Питання для самоконтролю та самостійної роботи студентів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія управління як науки. 2. Сутність категорій ”управління” та “менеджмент”. 3. Основні управлінські школи. 4. Класична школа управління. 5. Американська модель управління. 6. Японська модель управління. 7. Європейська модель управління. 8. Сутність системи керування персоналом. 9. Основні форми мотивації праці. 10. Структура керування персоналом. 11. Мета і задачі системи керування персоналом. 12. Принципи побудови системи керування персоналом. 13. Адміністративні методи управління. 14. Економічні методи управління. 15. Соціально-психологічні методи управління. 16. Типи керівників та підлеглих. 17. Критика підлеглого. 18. Методи покарання підлеглого. 19. Лінійна структура управління. 20. Функціональна структура управління. 21. Лінійно-функціональна структура управління. 22. Управлінські відносини у забезпеченні ефективного функціонування туристичного підприємства. 23. Адаптивні моделі управління. 24. Ієрархічні моделі управління організацією 25. Технології управління туристичним підприємством. 26. Добір персоналу. 27. Кадрова політика підприємства. 28. Кадровий менеджмент. 29. Стиль керівництва. 30. Методи покращення управління персоналом. 	

	<ul style="list-style-type: none"> 31. Способи подолання кризи виробництва персоналом. 32. Управління персоналом у системі менеджменту організацій. 33. Управління персоналом як наука 34. Еволюція концепцій і теорій управління персоналом 35. Класифікація персоналу організації 36. Методи виховання корпоративного духу організації 37. Кадрове планування в організаціях 38. Кадрова політика і стратегія управління персоналом 39. Концепція використання трудових ресурсів 40. Концепція управління персоналом 41. Концепція школи людських відносин 42. Теорія людських ресурсів 43. Теорія людського капіталу 44. Моделі управління підприємством 45. Теорія потреб Маслоу: 46. Теорія Х та У 47. Теорія мотиваційної гігієни Ф Герцберга 48. Теорія очікувань Врума 49. Теорія справедливості С.Адамса 50. Теорія мотивації Л. Портера - Е. Лоулера 51. Використання ШІ у підборі персоналу
Опитування	Опитування студентів проводиться в усній формі, у формі бесіди.

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси інтернеті / в	Завдання, год	Термін виконання
1-ий	Тема 1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій	Лекція	1; 3; 4; 5; 8; 12; 15; 17; 18	-2	-
1-ий	Тема 1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій 1.1. Управління персоналом як наука 1.2. Еволюція концепцій і теорій управління персоналом 1.3. Підходи до управління персоналом різних управлінських шкіл	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення.	1; 3; 4; 5; 8; 12; 15; 17; 18	Підготувати доповідь. Управління персоналом у системі менеджменту організацій	
2-ий	Тема 2 Системний підхід в управлінні персоналом організації 2.1. Сутність системи управління персоналом. 2.2. Складові елементи системи	Лекція	1; 3; 4; 5; 8; 12; 15; 17; 18	2	-
2-ий	Тема 2 Характеристика системи управління персоналом організації 2.1. Змістовна структура керування персоналом 2.2. Мета і задачі системи керування персоналом. 2.3 Принципи побудови системи управління персоналом	Семінарське заняття. Доповідь, бесіда, обговорення	1; 3; 4; 5; 8; 12; 15; 17; 18	Підготувати доповідь на Тему 2 Характеристика системи управління персоналом організації	
3-ій	Тема 3 Персонал організації 3.1. Класифікація персоналу 3.2. Показники чисельності персоналу організації	Лекція	1; 2; 3; 4; 5; 8; 12; 15; 17; 18; 19; 21; 22	2	-

	3.3. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників 3.4. Плинність кадрів 3.5. Використання ІІІ у підборі персоналу				
3-ій	Тема 3 Підготовка власного CV під конкретну посаду	Воркшоп. Обговорення презентація своїх CV	23	Підготовка власного CV під конкретну посаду	
4-ий	Тема 4 Моделі управління підприємством 4.1. Ієрархічні (Лінійні, функціональні, лінійно-функціональні) 4.2. Адаптивні	Лекція	1; 3; 4; 5; 8; 12; 15; 17; 18; 19	2	
4-ий	Тема 4 Аналіз моделі управління власного підприємства або фірми, де проходила практика	Практичне заняття, Воркшоп створення схеми управління, бесіда, обговорення	1; 3; 4; 5; 8; 12; 15; 17; 18; 19	Обговорення моделі управління власного підприємства або фірми, де проходила практика	
5-ий	Тема 5 Методи управління персоналом 5.1. Адміністративний. 5.2. Економічний. 5.3. Соціально-психологічний	Лекція	1; 2; 3; 4; 5; 8; 12; 13; 15; 17; 18; 19; 21; 22	2	
5-ий	Тема 5 Методи управління персоналом власного підприємства або фірми, де проходила практика	Практичне заняття, ситуаційні обговорення	1; 2; 3; 4; 5; 8; 12; 13; 15; 17; 18; 19; 21; 22	Ворк шоп на тему: методи управління персоналом підприємства	

6-ий	Тема 6 Формування колективу підприємства 6.1. Етапи розвитку колективу. 6.2. Методи формування корпоративного духу організації. 6.3. Соціальні особливості колективу. 6.4. Психологічні відмінності працівників.	Лекція	1; 3; 4; 5; 8; 12; 13; 15; 16; 17; 18; 19; 21; 22	2	
6-ий	Тема 6 Психологічні методи управління персоналом власного підприємства або фірми, де проходила практика	Практичне заняття, ситуаційні обговорення	1; 3; 4; 5; 8; 12; 13; 15; 16; 17; 18; 19; 21; 22	Ситуаційний аналіз: Психологічні методи управління персоналом власного підприємства або фірми, де проходила практика	
7-ий	Тема 7 Кадрова політика і стратегія управління персоналом 7.1. Організація діяльності і функції служб персоналу. 7.2. Служби персоналу й основні напрями їх діяльності. 7.3. Планування роботи з персоналом 7.4. Функції менеджера з персоналу 7.5. Кадрове планування в організаціях	Лекція	1; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 12; 13; 15; 16; 17; 18; 19; 21; 22	2	
7-ий	Тема 7 Кадрова політика і стратегія управління персоналом	Практичне заняття, ситуаційні обговорення	1; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 12; 13; 15; 16; 17; 18; 19	Доповідь на тему Кадрова політика і стратегія управління персоналом	
8-ий	Тема 8 Конфліктні ситуації в колективі 8.1. Міжособовий конфлікт як соціальний феномен. 8.2. Причини та умови виникнення конфліктів 8.3. Методи попередження і подолання конфліктів.	Лекція	1; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 12; 13; 15; 16; 17; 18; 19	2	

8-ий	Тема 8 Конфлікти персоналу власного підприємства або фірми, де проходила практика	Ділова гра, бесіда, обговорення		Ділова гра: Конфлікти персоналу	